

315. Varia 3000 dicteewoorden (1)

1. Hij deed als incipiënt aan het dictee mee. De Indo-Europeaan had nog in Indochina gevochten. Het indantreen is een aminoantrachinonkleurstof. De indianen spraken Indiaans en speelden indiaantje. Hij werd *indicta causa* (zonder vorm van proces) veroordeeld. Het indienne is een Oost-Indische katoenen stof (*sits*). Na de indienstelling of -neming volgt meestal de indiensttreding. Dat is toch *infra dig(nitatem)*, beneden jouw waardigheid? Een *infralapsariër* gelooft dat de zondeval niet door God gewild is. Een ingezetene geniet het ingezetenschap. Bij het in hechtenis nemen vindt een *inhechtenisneming* plaats.

2. De bankbreuk vond in *fraudem* plaats en was dus bedrieglijk. De *ingénue* man was tegenspeler van de *ingénue*. Wat valt er in *hac lacrymarum valle* (in dit tranendal nou nog te lachen)? Is 'havo' een initiaalwoord (letterwoord)? Hij pakte de spuit om te *injeceren*, een injectie toe te dienen. Is *gin-fizz* ook een *inslapertje*? In *rixa* (bij een twist) kunnen de gemoederen hoog oplopen. Het *in-memoriam* artikel was treffend geschreven. De vordering is *ingekohierd*. Zijn positie was weinig *invidiae capax* (benijdenswaardig).

3. De *inwijdeling* liep nog in de wei. Het *ithyfallé adonisbeeld* (Adonisbeeld) viel niet in de smaak. Het leek op overlopend stemgedrag, maar hij ging *ire ad plures*. Zelfs een imker kan beter niet *irritare crabrones* (zich in een wespennest wagen). Het programma had een *intra-Europees interface*. Hij groette me *in transito* (in het voorbijgaan; hij deed dus niet als de Maas bij Bokhoven). Hij vertelde het mij *intra (inter) parietes privatos* (in het geheim, onder vier ogen). Het zat niet tussen de oren, maar was *intervertebraal*. De *snel-Belgwet* kan je helpen aan de *pluk-ze-wet* te ontkomen. De academies waren uiteraard *academisch georiënteerd*. De *padvindere* gingen achterelkaar achter elkaar lopen. De verhandeling was *allesomvattend, alomvattend*. De *alom gevreesde vechtersbaas* was niet *alomtegenwoordig*, wel *alom bekend*.

4. In *archimedis*ch is geen sprake van een combinatie van het voorvoegsel *archi-* met *medisch*. *Archiduc* is *roomsaus* met *champignons* en *sjalotten*. Behoort de bodem van de Noordzee al tot de *abyssale zone*? Zijn huid leek wel een *cystelandschap*, vol met *acne's* (of zijn het *acneetjes*?) De *Ajaxsupporters* moedigden de *Ajacieden* [uitspraak ks mag!] aan. De *allround sportman* behaalde de *allroundtitel*. Een *allround man* is een *factotum (omnis homo)*. Van de *aluminiumproducten* noemen we met name de *aluminium pannen*. Leden van het *Apachevolk* (indianen) waren *geïnfiltreerd* in de *apachegemeenschap* in Parijs; ze beheersten de *apachedans* en sommigen van hen droegen de meest *fraaie sieraden* van *apachetraan* (*obsidiaan*).

5. Dat kan niet missen: *Apollo* had een *apollinische* gestalte. De *Zuidpoolexpeditie* ging naar de *Zuidpool* (het *zuidpoolgebied*, met de – *magnetische* – *zuidpool*). *Siberië* is een *arctisch gebied*. Daar vlakbij ligt *Arctica* met de *Arctische flora en fauna* en in de buurt de *arctische cirkel*. In een *Franse au-bain-mariepan* (*bain-mariepan*) kun je iets *au bain-marie* verwarmen.

6. *Wetten*. We hebben de *Advocatenwet* en de *Arbowet*, de *abortuswet* en de *arbeidsongeschiktheidswet*, maar ook: de *Caisson-* en *Boterwet*, de *behouds-* en *bewegingswetten* uit de *fysica*, de *flexwet* en de *gemeentewet*, de *Grondwet* (afkorting: *Gw*) voor het Koninkrijk der Nederlanden, een *Jodenwet*, in Amerika de *Leen-* en *Pachtwet*, de *Mammoetwet* en de *monumentenwet*, *citaties naar luid der wet*, de *mollen-* en *Opiumwet*, de *Rijtijdenwet* en de *Salische wet*, de *spellingwet (!)*, de *tiendwet* en de *Trekhondenwet*, de *Oude Wet van Mozes* (het *Oude Verbond*), *wet is wet: dura lex, sed lex (lex dura, sed lex)*, een *stalen wet* van *Meden en Perzen*, de *wetten van de zwaartekracht* en *behoud van energie*, de *wetten van Lavoisier, Say, Murphy, Goodhart* en *Parkinson*, de *wet van behoud van ellende*, de *WET* (*West-Europese tijd, hetzelfde als GMT, Greenwich Mean Time*), de *Zondagswet* en de *zuurbalpenwet* voor *kleintjes*.

7. Een niet-historisch tafereel: een donquichot met zijn dulcinea op hun rossinant. U wilt nog wat wetten? Ziedaar! Hier komen ze: de AAW (Algemene Arbeidsongeschiktheidswet) en de ABW (Algemene Bijstandswet), de AOW bepaalt dat AOW'ers (dreestrekkers) een AOW-uitkering krijgen, de wet van Archimedes, de wet van behoud van salaris geldt niet, de wet Bibob gaat over de integriteit van de overheid, de BOPZ is de (Wet) Bijzondere Opnemingen Psychiatrische Ziekenhuizen, de rigore juris is naar de gestrengheid der wet, vergeet de gaswet van Boyle-Gay-Lussac (met de gasconstante R) niet, de fikh (Jaarboek 2007) is de jurisprudentie van de sharia, hors la loi is vogelvrij (dat is een outlaw), De ijkwet betreft geen bomen, een innominaatcontract is een buitenwettelijke (maar zeker geen onwettige) overeenkomst, nood breekt wet, de Nieuwe Wet (het Nieuwe Verbond, Nieuwe Testament), nieuwerwets komt echt van 'wet', de ratio legis is de strekking der wet, rigore juris naar de gestrengheid van het recht, het Rijk hanteert rijks wetten, reparatiewetgeving geldt ook voor schoenmakers, secundum legem is volgens de wet, zonder sancties is een wet krachteloos, Simchat Thora is synoniem met Vreugde der Wet, de SVB (Sociale Verzekeringsbank, donorprincipe, zie website SVB) voert onder andere de Kinderbijslagwet uit, de traagheidswet is de wet van de inertie, de taalwetten in België zou je bijna met een hoofdletter schrijven, van het testamentenregister vindt een terinzagelegging plaats, bij de Topografische Dienst worden militaire en civiele topografische kaarten vervaardigd, de vis legis is de kracht der wet, de Wajong is de Wet Arbeidsongeschiktheidsvoorziening Jonggehandicapten, WAO'ers werken als regel niet meer (wit), WEB-besluiten gaan over de Wet Educatie en Beroepsonderwijs, een wethouder met de wet houden, de WOB is de Wet Openbaarheid van Bestuur, wobben is daar een beroep op doen, een bekende wet is de WOR, de Wet op de ondernemingsraden (inderdaad: donorprincipe), de WUB is de Wet op de Universitaire Bestuurshervorming, de WPO is de Wet op het primair onderwijs, een WW'er valt onder de Werkloosheidswet, de wet zwijgt daarover, sommige zieken vallen onder de ZW, de Ziekenwet.

8. Wist je, dat bacchanalen gewoon Bacchusfeesten zijn, waarbij bacchanten aan Bacchus met zijn bacchusstaf (thyrsus) offeren? Tijdens de Balkanoorlog werden balkanvergeet-mij-nietjes vertrappt. Tijdens bals masqués in café dansants werden plan de campagnes ontwikkeld. Ook de Beatles zelf droegen beatlehaar. 'Bommoeder' heeft geen letter-voor-letteruitspraak. De beeltenis gaf het beeld van Multatuli weer. Ranja is nu eenmaal geen caipirinha. De Bartholomeusnacht was er ver na de Batavieren, maar lang voordat de Bauhausstijl ontstond.

9. De beurskrach was een ware crash. De bevelhebbende militair (de bevelhebber) behoorde tot de commando's. De Bhagwanbeweging was niet welkom in de biblebelt. Hij dronk twee bordeauxs (of waren het bordeauxtjes?) De Bunniker, de Hilversummer, de Dokkumer en de Blaricummer vormden samen een tetrade. De brandwerende deken functioneerde. Waarom heet een pitbullterriër niet gewoon bulterriër? De bric-à-bracwinkel ging failliet. De B-52's bombardeerden de bon vivants van brekebenen die op de bonnefooi in de bulldozer rondtoerden.

10. De viermeterworp bij korfbal bestaat niet meer: het is nu een twee-en-een-halvemeterworp. Komt nu op tv de twee met stuurman of de twee zonder? Er was bijkans een bahco nodig om het bacoflesje (cola met Bacardi) te openen. Was hun bezig zijn niet gewoon bezighouden? Na de buy-out was het byebye (dáág). De boeddha was een getrouw beeld van Boeddha. Die bohemien leefde in de belle époque, een epoque waarin hij epoque maakte. De bullebak was een bullenbijter. Een behemoth [buh-hee-mot] is een groot en sterk viervoetig dier. Dat moet er nog bij komen, dat de hond niet wil bijkomen en de burens niet bijkomen van het lachen.

Rein Leentfaar